

Interesse af at opretholde Friskolen, kunde det give Anledning til, at en Friskole, som kan være lige saa god og endda maaske bedre end de fleste, paa den Maade kunde blive udelukket fra at faa Del i Statstilskudet. Jeg ved ikke, om jeg opfatter det rigtigt, men jeg henstiller dette til Overvejelse. — Saa skal jeg med et Par Bemærkninger vende mig til det ærede Medlem for Kjøbenhavns Amts 2den Valgkreds (K. M. Klausen). Han gik jo i sine Udtalelser særlig stærkt imod disse Friskoler. Han aabenbarede sig i sine Udtalelser som en rigtig stiv Statsskolemand, og ud fra denne Tankegang benyttede han Lejligheden til at udtale sig skarpt mod Friskolerne. Han kunde ikke forstaa, at de havde noget med denne Lov at gøre. Jeg for mit Vedkommende har en anden Opfattelse. Det forekommer mig nemlig, at disse Skoler, lige saa vel som enhver anden Børneskole her i Landet, kunne have Børet til at komme i Betragtning netop ved denne Lov. Det er min Overbevisning, at den Ide, som har baaret den danske Friskole frem og holdt den oppe gennem Tiderne, har haft overordentlig stor Indflydelse paa vort Skolevæsen, og ud fra denne Betragtning mener jeg, at Friskolen, lige saa godt som enhver anden Skole, har sin Plads paa denne Lov, hvor der er Tale om en Forbedring af Forholdene paa Skolevæsenets Omraade. Jeg mener, at den Betydning, Friskolen hidtil har haft, vil den fremdeles blive ved at have for det danske Skolevæsen baade i pædagogiske og i andre Henseender, fordi de frugtbare Skoletanker egentlig bedst kunne gro frem under denne fri Form. De komme ikke nær saa let frem i den almindelige faste Statsskole. De virkelig gode Skoleideer skulle vi have fra den fri Skole, og fra denne mener jeg, at de igen kunne blive frugtbare paa den almindelige Statsskole. Friskolen vil efter min Mening paa denne Maade blive ved at have Betydning for Skolevæsenet ogsaa i Fremtiden. Maa jeg indskyde den Bemærkning, at naar det ærede Medlem kom med en Udtalelse i Retning af, at Friskolen snarere er i henseende end i opløstrende Tilstand, skal jeg udtale, at det er min Overbevisning, at der altid vil være en Bevægelse her i Landet, der vil holde denne Skole oppe. Naar det ærede Medlem udtalte, at en Støtte af denne Skole skulde finde Sted paa Finansloven men ikke paa denne Lov, kunde det tage sig ud, som om der deri var en Gnist af en Tanke om, at hvis Friskolen ikke kom med nu, men Bidraget

til den blev skudt ud til en fremtidig Bevilling paa Finansloven, kunde der maaske optaarne sig saa store Vanskeligheder for en saadan Bevilling, at man paa den Maade kunde undgaa, at Staten kom til at støtte Friskolen. Det var disse faa Bemærkninger, jeg havde at gøre, idet jeg for øvrigt takker det ærede Udvalg, fordi det har taget den danske Friskole i Betragtning saaledes, som det har gjort.

L. Christiansen: Det er det samme som den ærede sidste Taler, jeg ønsker at fremsætte et Par Bemærkninger om, nemlig Flertallets Ændringsforslag under Nr. 10 til § 33, som jo gaar ud paa, at der af Statskassen skal ydes et Bidrag af indtil 35,000 Kr. til de private Skoler. Jeg har ved dette Lovforslags tidligere Behandling for et Par Aar siden udtalt mig ret udførlig om, af hvilke Grunde jeg kunde give dette Forslag min Tilslutning, og jeg skal ikke her trætte med Gentagelser. Der er jo, forekommer det mig, heller ingen her i Salen, der egentlig er Modstander af, at et saadant Bidrag ydes, men der er delte Meninger om, ved hvilken Bevilling det skal ske, om det skal ske paa denne Lov eller paa Finansloven. Det er vist i og for sig ligegyldigt. Jeg kunde være med til, hvilket det skulde være. Men det forekommer mig dog, der er adskilligt, der taler for, at det sker paa Skoleloven. Man har sagt, at der ingen Forbindelse er mellem dette Forslag og den private Skole. Det forekommer mig dog, at der er et lille Forbindelsespunkt, idet der i denne Lov — § 8 tror jeg, det er — er peget hen til de Udveje, en Kommune har at følge, naar der er for stort Børneantal i Skolen. Der er peget hen til, at den med Forældrenes Samtykke kan henvise Børnene til den private Skole eller Friskolen. Det er dog, forekommer det mig, en Anerkendelse af den private Skoles Stilling ved Siden af den offentlige Skole. Saa er der en anden Betragtning, nemlig den, at for at Autoriteterne kunne uddele disse Tilskud, maa der være nogle Regler, efter hvilke Ministeren har at uddele dem, og jeg mener, at disse rigtigst have deres Plads paa Skoleloven. Det er ogsaa det, det ærede Flertal har foreslaaet. Det er især i Anledning af dette, jeg ønsker at sige et Par Ord.

Jeg billiger fuldstændig den første Del af det Forslag, det ærede Flertal har fremsat, naar det hedder, at Ministeren fordele dette Tilskud af indtil 35,000 Kr. efter Børneantallet til saadanne private